

**Brüssel, 14. märts 2022
(OR. en)**

6825/22

**CO EUR-PREP 7
POLGEN 31
ECOFIN 186
SOC 119
EMPL 79
UEM 35
COMPET 132
ENV 177
RECH 110
ENER 76
JAI 283**

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Euroopa poolaasta – 2022. aasta kokkuvõttev aruanne

Delegatsioonidele edastatakse lisas eesistujariigi koostatud kokkuvõttev aruanne, mis käsitleb nõukogu järeldusi 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi, häiremehhanismi aruande, ühise tööhõivearuande ettepaneku ja euroala käsitleva soovitusel kohta. Käesolev dokument peegeldab ka seotud nõukogu järeldusi ja esimeses etapis 2022. aasta Euroopa poolaasta teemal nõukogu eri koosseisudes peetud arutelusid.

Tuleb rõhutada, et käesoleva 2022. aasta kokkuvõtva aruande aluseks on nõukogu eri koosseisudes peetud arutelud ja Euroopa poolaasta dokumendid, mis koostati ja avaldati enne seda, kui oli võimalik hinnata ja võtta arvesse Venemaa Föderatsiooni Ukraina-vastasest sõjalisest agressioonist tingitud olukorra mõju.

Komisjon võttis 24. novembril 2021 vastu 2022. aasta Euroopa poolaasta nn sügispaketi, mis sisaldab järgmist:

- 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüs,¹ milles esitatakse ELi majandus- ja tööhõivepoliitika strateegia, mille eesmärk on, et Euroopa väljuks COVID-19 kriisist tugevamana ning muutuks keskkonnahoidlikumaks ja digitaalsemaks kooskõlas konkurentsivõimelise kestlikkuse nelja mõõtmega;
- häiremehhanismi aruanne 2022,² milles soovitatakse, et 12 liikmesriigi puhul tuleks 2022. aastal läbi viia põhjalik analüüs, et teha kindlaks võimaliku makromajandusliku tasakaalustamatuse tõsidus ja seda hinnata;
- ühise tööhõivearuande ettepanek,³ milles analüüsitakse Euroopa tööhõive- ja sotsiaalolukorda ning tuuakse välja valdkonnad, kus on tehtud edusamme ja kus on vaja teha rohkem;
- soovitus, mis käsitleb nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta (euroala käsitlev soovitus),⁴ kus soovitatakse, et aastatel 2022–2023 peaksid euroala liikmesriigid võtma meetmeid eraldi oma taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise kaudu ja ühiselt eurorühma raames.

2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsis esitatud majanduse väljavaated põhinevad 2021. aasta novembris esitatud komisjoni sügisesel majandusprognosisel. Kestliku majanduskasvu analüüsis esitatakse tõendid selle kohta, et COVID-19 šoki vahetute tagajärgedega toimetulekul tehtud jõupingutused on kandmas vilja. 2021. aastaks prognoositakse, et SKP kasvab euroalal ja ELis 5,0 %. Kuna ELi majandus liigub taastumisest kasvu suunas, mida toetab paranev tööturuolukord, soodsad rahastamistingimused ning taaste- ja vastupidavusraha kiire kasutuselevõtt, prognoositakse SKP reaalkasvuks ELis 2022. aastal 4,3 % ja 2023. aastal 2,5 %. Töötuse määr väheneb jätkuvalt, kuid on endiselt veidi kõrgem kriisieelsest tasemest. Inflatsioonisurve on suurenenud energiahindade tõusu ja tarneahela häirete tõttu. Ebakindlus ja riskid on endiselt suured, sealhulgas seoses pandeemia arenguga nii ELis kui ka mujal.

¹ 14145/21.

² 14143/21.

³ 14267/21.

⁴ 14146/21.

Kestliku majanduskasvu analüüsis soovitatakse viia majandustegevus paremini kooskõlla konkurentsivõimelise kestlikkuse nelja mõõtmega, milleks on keskkonnasäästlikkus, tootlikkus, õiglus ja makromajanduslik stabiilsus, ning hoiduda nende nelja mõõtme vaatlemisest eraldi, sest need tugevdavad üksteist.

Euroopa majandus-, sotsiaal- ja keskkonnapoliitika tegevuskava peaks seega tagama, et kõik valitsustasandid, ettevõtjad, sotsiaalpartnerid ja kodumajapidamised annavad järjepideva panuse rohe- ja digiülemineku eesmärkide ning Euroopa sotsiaalõiguste samba tegevuskavas seatud tööhõive ja oskuste edendamise ja vaesuse vähendamise eesmärkide saavutamisse, tagades samal ajal meie majanduse stabiilsuse ja ühtse turu tõrgeteta toimimise kedagi kõrvale jätmata.

Kestliku majanduskasvu analüüsis tuletatakse meelde, et Euroopa poolaasta annab liikmesriikide majandus- ja tööhõivepoliitika koordineerimiseks väljakujunenud raamistiku ning jätkab selle rolli täitmist majanduse taastumisel ning rohe- ja digiülemineku edendamisel. Teatistes kirjeldatakse ka 2022. aasta Euroopa poolaasta tsükli põhijooni ja selgitatakse peamisi muudatusi võrreldes eelmiste tsüklitega, võttes arvesse vajadust kohandada tsüklit taaste- ja vastupidavusraha protsessidega.

Sügispaketi avaldamiskuupäevast tulenevalt ei toimunud tööhõive ja sotsiaalpoliitika nõukogu detsembri istungil tavapärast arvamuste vahetust iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi üle.

Nagu varasematelgi aastatel, võttis majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 18. jaanuaril 2022 vastu järeldused iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi kohta⁵. Nõukogu tervitas 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsis esitatud majandusprioriteete, sealhulgas jätkuvat keskendumist konkurentsivõimelisele kestlikkusele kooskõlas Euroopa rohelise kokkuleppega. Nõukogu nõustus, et neli üksteist vastastikku täiendavat mõõdet – keskkonnasäästlikkus, tootlikkus, õiglus ja makromajanduslik stabiilsus – on tähtsad ka selleks, et saavutada ELi eesmärk minna üle kestlikule, vastupanuvõimelisele ja kaasavale majandusmodelile.

⁵ 5365/22.

Taastumise tugevust ja ebakindluse määra arvesse võttes leidis nõukogu, et liikmesriigid peaksid jääma oma eelarvepoliitilisel reageerimisel äriksaks, et suuta reageerida pandeemia arengule.

Nõukogu kutsus üles liikmesriike, kes liiguvad üldiselt eelarvetoetuselt sihipärasematele poliitikameetmetele, vaatama korrapäraselt läbi toetusmeetmete kasutamise, tõhususe ja piisavuse ning olema valmis neid vajaduse korral muutuvate oludega kohandama, tagades samal ajal riigi rahanduse jätkusuutlikkuse keskpikas perspektiivis.

Nõukogu tunnistas taaste- ja vastupidavusraha potentsiaali aidata kaasa majanduse taastumisele ning ELi tugeva ja kestliku majanduskasvu edendamisele ning tunnistas ka selle rolli vastupanuvõimelise, keskkonnahoidliku ja digitaalse ELi majanduse saavutamisel. Sellest tulenevalt kutsus nõukogu üles õigeaegselt, täielikult ja tõhusalt rakendama taaste- ja vastupidavuskavasid, milles käsitletakse paljusid erinevaid viimastel aastatel kindlaks tehtud majandusprobleeme, kuid jätkama ELi majanduspoliitika järelevalvet, sealhulgas tekkivate riskide tähelepanelikku jälgimist.

Nõukogu peab väga oluliseks mitmepoolset järelevalvet ja poliitika tihedat koordineerimist ning läbipaistvat dialoogi komisjoni ja liikmesriikide vahel Euroopa poolaasta kõigis etappides ning taaste- ja vastupidavusraha raames.

Oma 18. jaanuari 2022. aasta järeldustes häiremehhanismi aruande kohta⁶ tervitas nõukogu häiremehhanismi aruannet 2022, millega käivitatakse menetluse üheteistkümnes iga-aastane tsükkel, ning nõustus üldjoontes komisjoni horisontaalse analüüsiga, mis käsitleb makromajandusliku tasakaalustamatuse arengut ELis ja euroalal ning tekkivaid riske. Nõukogu tõdes, et pandeemia on ajutiselt mõjutanud maksebilanssi, aga ei ole põhjapanevalt muutnud pikaajast pandeemiaeelset jooksevkonto dünaamikat.

⁶ 5339/22.

Endiselt anti aruandes ettevaatav hinnang kriisist makromajanduslikule stabiilsusele tekkiva võimaliku mõju ja olemasolevate makromajanduslike tasakaalustamatuste suundumuste kohta. Nõukogu pidas seda tervitatavaks, sest see on eriti asjakohane, võttes arvesse COVID-19 kriisi täieliku mõjuga seotud märkimisväärset ebakindlust ja sellest tulenevat vajadust olla prognoositavate andmete põhjal tasakaalustamatuse kohta järeldusi tehes ettevaatlik.

Kuna taaste- ja vastupidavusrahistu annab ELile võimaluse toetada taastumist ning väljuda kriisist tugevamana ja vastupidavamana, kutsus nõukogu üles tagama asjakohased poliitikameetmed, mille abil käsitleda tasakaalustamatust ning suurendada ELi majanduse tootlikkust ja kasvupotentsiaali ning konkurentsivõimet.

Nõukogu kiitis 21. veebruaril 2022 heaks järeldused euroala majanduspoliitikat käsitleva soovitusel tööhõiveaspektide kohta⁷. Nõukogu soovitas, et euroala liikmesriigid võtaksid meetmeid eraldi, sealhulgas taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise kaudu, ning ühiselt eurorühma raames, et jätkata riiklike eelarvepoliitikate kasutamist ja koordineerimist liikmesriikide vahel eesmärgiga tõhusalt toetada kestlikku ja kaasavat taastumist. Euroala liikmesriigid peaksid säilitama oma eelarvepoliitika ärsuse, et suuta reageerida pandeemiariski taastekkimise korral. Liikmesriikidel soovitati, et niipea, kui majandustingimused seda võimaldavad, peaksid nad järgima eelarvepoliitikat, mille eesmärk on saavutada usaldusväärne eelarvepositsioon keskpikas perspektiivis ja tagada võla jätkusuutlikkus, suurendades samal ajal investeeringuid.

14. märtsil 2022 kiitis nõukogu heaks järeldused 2022. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi ja ühise tööhõivearuande kohta⁸. Ministrid pidasid tervitatavaks liidu majanduslikke meetmeid, sealhulgas erakorralise tööhõivetoetuse rahastu (TERA) ja taasterahastu „NextGenerationEU“ kaudu, ning asjaolu, et seni vastu võetud taaste- ja vastupidavuskavad hõlmasid olulisi reforme ja investeeringuid tööhõive, oskuste ja sotsiaalpoliitika valdkonnas.

⁷ 5461/22.

⁸ 6473/22.

Nõukogu tervitas komisjoni ettepanekut 2022. aasta ühise tööhõivearuande kohta ja aruande suuremat keskendumist Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtetele ning sotsiaalvaldkonna tulemustabeli põhieesmärkide ja läbivaadatud põhinäitajate lisamist ettepanekusse Euroopa poolaasta osana kooskõlas Porto deklaratsiooniga⁹.

Ministrid kutsusid liikmesriike üles kajastama oma riiklikes reformikavades iga-aastase kestliku majanduskasvu analüüsi prioriteete ja ühise tööhõivearuande järeldusi ning suurendama jõupingutusi Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamiseks. Lisaks julgustas nõukogu komisjoni jälgima Euroopa poolaasta raames rohe- ja digiülemineku tööhõivealast ning sotsiaalset mõju.

Eesistujariigi ettepanekul pidasid tööhõive, sotsiaalpoliitika, keskkonna ja teaduse eest vastutavad ministrid temaatilise arutelu Euroopa poolaastaga seotud teemadel.

14. märtsil 2022 pidasid ministrid arutelu tööhõive ja sotsiaalpoliitika nõukogu istungi raames.

Keskkonnanõukogu pidas 17. märtsil 2022 temaatilise arutelu Euroopa poolaasta teemal.

Tunnistades Euroopa poolaasta parlamentaarset mõõdet, korraldasid eesistujariik ja Euroopa Parlament ühiselt 2022. aasta Euroopa poolaasta parlamentaarse nädala (15.–16. märts 2022), pidades silmas ELi majanduse juhtimist parlamendi perspektiivist.

⁹ <https://www.consilium.europa.eu/et/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>